

Aprobavo (patvirtino pagrindu) skyriaus konferencija (2018.10.06)

Patvirtino skyriaus tarybos prezidiumas (2018.11.06)

Lietuvos socialdemokratų partijos Vilniaus m. skyriaus
2019 m. rinkimų į Vilniaus m. savivaldybės tarybą programa

LYGIOS GALIMYBĖS IR PERSPEKTYVOS VISIEMS VILNIEČIAMS

Mūsų vertybės ir siekiai

Mūsų vertybės

Mūsų politinės veiklos vertybinės gairės – laisvė, demokratija, solidarumas, socialinis teisingumas ir lygios galimybės, darbas ir efektyvumas.

Mes pripažįstame *konkurencingos rinkos* sistemos naudingumą, kiek tai įmanoma panaudoti kuriant gerovę ir paskirstant resursus. Bet mes siekiame griežtos demokratinės jos kontrolės, kad būtų išvengta rinkos iškraipymų. ***Mums rinka yra tikrai geras tarnas, bet visai netikęs viršininkas: pinigai turi tarnauti, o ne valdyti.***

Socialdemokratai atmeta tiek komandinį socializmą (su komandine centralizuota ekonomika), tiek ir neoliberalų / neokonservatyvų laisvosios rinkos fundamentalizmą. Mes už *reguliuojamą* rinką, kuri tarnauja ***gerovės valstybės kūrimui.***

Mūsų siekiai

Pagrindinis mūsų siekis – ***visų vilniečių lygios galimybės ir perspektyvos,*** nepriklausomai nuo gaunamų pajamų ir turtinės padėties.

Svarbiausias socialdemokratų siekis yra tai, kad visi darbingo amžiaus vilniečiai turėtų *produktyvų darbą,* iš kurio pajamų galėtų oriai gyventi, kad jaunos šeimos galėtų *išsinuomoti būstą už prieinamą kainą,* kad visi vaikai ir jaunimas gautų vienodai *prieinamą kokybišką išsilavinimą,* o baigę mokslus iš karto *gautų darbo pasiūlymą,* kad senjorams nereikėtų rinktis tarp išlaidų vaistams ir komunalinių mokesčių, o būtų *užtikrinta ori senatvė,* kad, pakliuvus į sudėtingą situaciją, visiems būtų užtikrinta *pakankama išgyventi socialinė parama* ir laiku suteikta reikalinga socialinė rūpyba bei globa, kad visiems vilniečiams būtų *laiku* suteikiamos *kokybiškos sveikatos priežiūros paslaugos.*

Mūsų esminis siekis – išgyvendinti mieste ***socialinę atskirtį*** ir sumažinti ***skurdą.***

Kalbant apie švietimo, sveikatos bei socialinės priežiūros ir bendrųjų komunalinių paslaugų (šilumos, vandens, nuotekų bei atliekų tvarkymo, viešojo transporto ir kt.) teikimą, mes pirmenybę atiduodame **viešosioms paslaugoms**, o ne pelno siekiantiems sprendimams. Neleisime privatizuoti monopolines paslaugas teikiančių miesto šilumos bei vandentiekio ir nuotekų tinklą. Stengsimės pasiekti, kad savivaldybės **viešosios paslaugos** būtų **kokybiškos** ir **prieinamos** visiems.

Vilniaus miestas turi didžiulį **kultūrinį potencialą**. Mūsų siekis – sudaryti kuo geresnes sąlygas kūrėjams atsiskleisti. **Kultūra** turi tapti prioritetine savivaldybės sritimi, suteikti miestui gyvumo, savitumo ir jaukumo.

Manome, kad savivaldybė turi labiau išnaudoti mieste sutelktas **mokslo pajėgas**, skatindama ir inicijuodama mokslo bei verslo partnerystę plėtojant taikomuosius mokslinius tyrimus, naujas technologijas ir inovacijas, taip skatindama naujos modernios, inovatyvios, žiniomis grįstos skaitmeninės ekonomikos, *tausojančios aplinką ir resursus*, plėtojimąsi mieste.

Mūsų siekis – *jauki, švari ir saugi aplinka*. Todėl teigiame, kad miesto **Bendrasis planas** turi tarnauti miesto visuomenės poreikiams, o ne vien tik privataus verslo interesams tenkinti.

Mūsų tikslai, uždaviniai, veiksmai ir priemonės (PROGRAMA)

Klestinti, visiems prieinama kultūra

Siekdami, kad **Vilnius** būtų svarbus, patrauklus, įdomus **kultūros centras**, kad kūrėjams būtų sudarytos palankios sąlygos kurti, o kūrybos vaisiais galėtų naudotis visi vilniečiai, įgyvendinsime šias priemones:

- ✓ Vilniaus miesto strateginiame plane **kultūrą išskirsime kaip prioritetą**, gerokai padidindami jai finansavimą;
- ✓ Sukursime *visuomeninę kultūros tarybą*, į kurią įtrauksime visų meno sričių atstovus. Tarybai pavesime rūpintis kultūros politikos formavimu, kultūros infrastruktūros plėtojimu ir renginių finansavimu;
- ✓ Padidinsime finansavimą *Kultūros rėmimo programai*;
- ✓ Inicijuosime Vilniaus miesto **kultūros rėmimo fondą**, kurį finansuotų miesto verslo visuomenė;
- ✓ Nuosekliai *didinsime* miesto kultūros, meno ir muzikos institucijų bei kolektyvų darbuotojų *atlyginimus*, kad kadencijos pabaigoje jie jau *nebūtų mažesni už vidutinį darbo užmokestį*;
- ✓ Savivaldybės biudžete numatysime lėšas, reikalingas *Nacionalinės koncertų salės* ant Tauro kalno projektui įgyvendinti;
- ✓ Įkursime moksleivių ir jaunimo **kultūrinių iniciatyvų inkubatorių**, skirsime lėšų jo veiklai, skatinsime sutelktinių projektų kūrimą; suteiksime specialias *mentorių stipendijas* asmenims, kurie globos kultūrinės jaunimo iniciatyvas;

- ✓ Skatinsime ir remsime **kultūrinių industrijų** steigimąsi ir jų veiklos plėtojimą, skatinsime kultūrinių ir kūrybinių industrijų sąveiką su turizmu, sportu, pramogų parkų veikla, amatais;
- ✓ Sukursime *meno rezidencijų platformą* Vilniuje, kuri taps kūrybos, menininkų ir bendruomenės susitikimų, edukacijos ir kūrybinių industrijų laboratorijomis;
- ✓ Parengsime ir vykdysime *mėgėjų meno kolektyvų* finansavimo užtikrinimo programas; sudarysime sąlygas *bendruomenei, vaikams ir paaugliams* aktyviai dalyvauti meno kolektyvuose, klubuose, lavinti kūrybiškumą, meniniam vaikų ir suaugusiųjų ugdymui;
- ✓ Sukursime teatrų ir muziejų, esančių Vilniaus mieste, sociokultūrinių veiklų *finansavimo programą*, suteikiančią galimybę teatrams ir muziejams *moksleivius ir senjorus* bent kartą per ketvirtį *nemokamai* pakviesti į spektaklius, edukacinius renginius ir kitas veiklas;
- ✓ Kelis kartus per metus rengsime *nemokamas* kultūros įstaigų lankymo dienas;
- ✓ Remsime kultūros, meno, muzikos, dailės, šokio, kino, teatro ir kitų meno šakų projektus, miesto šventes, kurios telkia bendruomenę ir sudaro jai galimybę *nemokamai* dalyvauti veiklose;
- ✓ **Puoselėsime** miesto **kultūrinį savitumą**, visų miesto kultūrų įvairovės tradicijas dialogo ir tolerancijos dvasia; padidinsime *tautinių bendrijų kultūrinių iniciatyvų programos finansavimą*, sudarysime sąlygas *tautinėms mažumoms* puoselėti savo kultūrinę tapatybę, įgyvendinti daugiakultūriškumo iniciatyvas ir sklaidą mieste;
- ✓ Tvirtinsime *svarbių miestui renginių sąrašą*, užtikrinsime sąrašė esančių tarptautinių renginių ir projektų, pristatančių Vilniaus miesto tautų kultūrinio, istorinio ir kulinarinio paveldo išskirtinumą, tęstinį finansavimą;
- ✓ Skatinsime *kino meno* plėtojimui palankias iniciatyvas;
- ✓ Miesto *muziejai taps inovatyviais*, tiek vilniečiams, tiek ir miesto svečiams patraukliais kultūros židiniais;
- ✓ Sukursime *nemokamą interaktyvų gidą* Vilnių lankantiems turistams ir miestiečiams;
- ✓ Bibliotekų fondus aprūpinsime naujausia literatūra, gerinsime tiek bibliotekų, tiek kultūros centrų infrastruktūrą, *diegsime skaitmenines technologijas*, nes kultūringas laisvalaikis – tai didesnis užimtumas, mažiau nusikaltimų ir žalingų įpročių;
- ✓ Sparčiai pritaikysime kultūros, meno ir muzikos įstaigas judėjimo *negalią turinčių žmonių prieinamumui*, kasmet numatysime lėšas šiai programai įgyvendinti; sprendimus derinsime su neįgaliųjų organizacijomis;
- ✓ Remsime kultūros įstaigų, kolektyvų bei kultūrinių iniciatyvų steigimąsi miegamuosiuose miesto rajonuose ir nutolusiuose nuo centro miesto pakraščiuose;
- ✓ Sukursime bendrą miesto kultūros ir meno **renginių viešinimo platformą**, kuri leis operatyviau, efektyviau ir plačiau viešinti renginius ir kultūrinius įvykius, geriau apie juos informuoti vilniečius ir miesto svečius.

Paversime Vilnių aukštos kultūros miestu, kuriame plėtosis ne tik profesionali kultūra, bet ir aukšto lygio savivalda.

Švietimas, vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų ugdymas, vaikų (popamokinis) užimtumas

Švietimui, vaikų ir jaunimo ugdymui bei užimtumui socialdemokratams skiria ypatingą dėmesį, nes tai yra viena iš svarbiausių savivaldybės viešųjų paslaugų. **Turime užtikrinti lygias galimybes ugdytis visiems vaikams.**

Per besibaigiančią kadenciją, būdami miesto tarybos valdančiojoje koalicijoje, siekėme:

- ✓ Gerokai padidinti vietų skaičių savivaldybės lopšeliuose-darželiuose; *galime pasidžiaugti, kad šitai įgyvendinti iš esmės pavyko;*
- ✓ Užtikrinti *prailgintos dienos grupių* finansavimą pradinukams, kad visi pradinių klasių mokiniai, kurių tėvams to reikia, galėtų naudotis šiomis paslaugomis **nemokamai**; *galime pasidžiaugti, kad nuo 2018 m. rugsėjo mėn. šitai mieste įgyvendinta.*

Ankstyvos investicijos į žmogų – svarbiausias socialinės gerovės plėtros kelias, švietimas ir mokymasis visą gyvenimą yra visuomenės tobulėjimo būdas, o kūrybiškumo skatinimas gali užtikrinti šalies pažangą. Dėl šių tikslų sutelktomis valstybės ir vietos valdžios pastangomis sieksime įgyvendinti šias priemones:

- ✓ **Mūsų prioritetas – savivaldybės lopšeliai-darželiai**, nes privatūs lopšeliai-darželiai neprieinami net vidutinės pajamas gaunančioms šeimoms. Todėl per ateinančią kadenciją pasieksime, kad būtų visiškai užtikrintas vietų poreikis savivaldybės lopšeliuose-darželiuose; sieksime, kad tėvai vietą savivaldybės lopšelyje-darželyje galėtų gauti netoli namų ar darbo;
- ✓ *Užtikrinsime, kad vaikai galėtų lankyti savo mikrorajone esančias mokyklas* – tuo tikslu statysime naujas mokyklas sparčiai besiplėtojančiuose miesto mikrorajonuose;
- ✓ Sparčiau *renovuosime* savivaldybės mokyklas ir lopšelius-darželius;
- ✓ Sujungsime visas bendrojo lavinimo mokyklas (pradines, progimnazijas ir gimnazijas) į vieną tinklą; *leisime savo veiklą toliau tęsti ir ilgosioms (tęstinėms nuoseklus ugdymo) gimnazijoms*, kad šito pageidaujantys vaikai galėtų įgyti vidurinį išsilavinimą toje pačioje mokykloje;
- ✓ Pagerinsime ugdymo kokybę visose savivaldybės mokyklose, **sieksime, kad mokyklos nebūtų skirstomos į elitines ir likusias**;
- ✓ Skatinsime mokytojų iniciatyvas sukurdami specialias programas ir skirdami finansinius išteklius; sukursime sistemą, kuri skatins mokytojus mokytis iš mokytojų;
- ✓ Kūrybiškumo ir kritinio mąstymo ugdymas bus skatinamas nuo lopšelio-darželio ir pradinių klasių iki abitūros; plėsimė dalyvaujamają demokratiją – *sudarysime galimybes vaikams balsuoti dėl kasdieninių klausimų ugdymo įstaigose*;
- ✓ Sieksime, kad užklausinė (popamokinė) veikla Vilniaus mieste vaikams iš mažas pajamas (< 200 €/mėn. šeimos nariui) gaunančių šeimų *būtų nemokama*, o vidutinės pajamas gaunančios šeimos padengtų tik dalį sąnaudų;
- ✓ Gerinsime *specialiųjų poreikių mokinių* ugdymą, skatinsime ir stiprinsime negalia, taip pat ir proto negalia, turinčių vaikų *įtraukųjį ugdymą*; pagal poreikį steigsime papildomus *mokytojo padėjėjo* etatus; specialiųjų poreikių, taip pat negalia,

įskaitant proto negalią, turintiems mokiniams sudarysime galimybes mokytis šalia namų esančioje bendrojo lavinimo mokykloje;

- ✓ *Rūpinsimės tautinių bendrijų mokyklomis*, užtikrindami tautinių bendrijų vaikams galimybes įgyti gerą išsilavinimą, gerai mokėti gimtąją bei valstybinę kalbą, plėtoti saviraišką;
- ✓ Skatinsime neformalaus ugdymo plėtrą, sudarydami daugiau galimybių moksleiviams lankyti būrelius, sporto įstaigas, ypač plėtosime techninę kūrybą; *mažas pajamas* gaunančių šeimų vaikams užklausinė veikla bus *kompensuojama* iš miesto biudžeto;
- ✓ Remsime meno ir sporto mokyklas, rengsime ir vykdysime gabių vaikų rėmimo ir skatinimo programą;
- ✓ Sudarysime sąlygas, kad kuo daugiau vaikų galėtų poilsiauti vasaros stovyklose;
- ✓ *Skatinsime ir remsime suaugusiųjų neformalųjį ugdymą.*

Sveikatos priežiūra, sveiki ir savo sveikata besirūpinantys vilniečiai

Mūsų tikslas, kad kokybiškos ir laiku teikiamos *sveikatos priežiūros paslaugos būtų prieinamos visiems vilniečiams*. Todėl mes, socialdemokratai, pirmenybę atiduodame viešosioms sveikatos priežiūros paslaugoms, *kurias teikia savivaldybės įstaigos* (nes privačios sveikatos priežiūros paslaugos prieinamos ne visiems).

Per besibaigiančią kadenciją, būdami miesto tarybos valdančiojoje koalicijoje, siekėme:

- ✓ Sumažinti eiles poliklinikose ir pas šeimos gydytojus – *tuo tikslu nuo 2018 m. savivaldybės biudžeto sąskaita padidinome atlyginimus šeimos gydytojams*, kartu sumažindami jiems tenkančius ligonų aptarnavimo krūvius.

Siekiant pagerinti vilniečių gyvenimo kokybę, užkirsti kelią sunkiai pagydomoms ligoms, būtina skatinti prieinamas profilaktines programas ir užtikrinti, kad visi gautų gydymą laiku. Todėl mes:

- ✓ Sumažinsime eiles *pas šeimos gydytojus ir pas poliklinikų specialistus*, siekdami, kad aukšto lygio medicininis aptarnavimas būtų prieinamas kiekvienam vilniečiui per trumpiausią protingai įmanomą laiką;
- ✓ Visose miesto poliklinikose baigsime diegti *elektroninę pacientų registravimo sistemą*, kuri sudarytų sąlygas pacientams per trumpiausią laiką patekti pas laisvus sveikatos priežiūros įstaigų specialistus;
- ✓ Stacionares antrinio lygmens sveikatos priežiūros įstaigas (ligonines) perduosime Sveikatos apsaugos ministerijai; atsilaisvinusias lėšas skirsime savivaldybės pirminio lygmens sveikatos įstaigų finansavimui pagerinti, būtinai įrangai įsigyti;
- ✓ Įrengsime *naujas GMP stotis* miesto miegamuosiuose rajonuose, ypač naujuose, kad kokybiška pagalba nelaimės atveju kiekvienam vilniečiui būtų suteikta vienodai greitai;
- ✓ Esminis dėmesys bus skiriamas **ligų profilaktikai, prevencijai ir ankstyvai diagnostikai**; skatinsime sveiką gyvenseną ir sveiką mitybą, pirmiausia mokyklose ir ikimokyklinėse įstaigose;
- ✓ Pagerinsime odontologines paslaugas vaikams – patikrinsime ir išgydysime;

- ✓ Pagerinsime dantų protezavimą senjorams;
- ✓ Išsaugosime *specializuotas pediatrijos paslaugas* miesto poliklinikose;
- ✓ Didinsime vietų skaičių miesto *slaugos ligoninėse*; įsteigsime savivaldybės *gerontologijos centrą*;
- ✓ Pagerinsime sveikatos priežiūros prieinamumą senjorams ir neįgaliesiems ne tik didindami vietų skaičių slaugos įstaigose, bet ir teikdami socialinės slaugos paslaugą „į namus“.

Socialinė parama, rūpyba ir globa

Socialinės atskirties išgyvendinimas ir *skurdo* mažinimas mieste yra vienas iš svarbiausių socialdemokratų uždavinių.

Per besibaigiančią kadenciją, būdami miesto tarybos valdančiojoje koalicijoje, siekėme:

- ✓ Padidinti socialinę *piniginę paramą* šeimoms ir vienišioms asmenims, kad jie galėtų patenkinti būtiniausius išgyvenimo poreikius; *socialdemokratų iniciatyva pavyko mieste valstybės remiamas pajamas padidinti iki 152 eurų žmogui per mėnesį*, savivaldybei iš savo biudžeto (šalia paramos iš valstybės biudžeto) papildomai pridėdant po 50 eurų žmogui per mėnesį;

Siekdami išgyvendinti *socialinę atskirtį* ir sumažinti *skurdą* mieste bei suteikti kokybiškas reikalingas rūpybos ir globos pasaugas visiems, kam to reikia, socialdemokratai sieks:

- ✓ Pakeisti visuomenės požiūrį į negalią turinčius ir skurde gyvenančius žmones, nes jie yra tokie pat visuomenės nariai kaip ir sveikieji bei socialiai sėkmingi;
- ✓ Kad **valstybės remiamos pajamos** Vilniaus mieste sudarytų bent **200 eurų per mėnesį šeimoms nariui** ir bent **300 eurų per mėnesį vienišam asmeniui**, *šalia valstybės biudžeto lėšų tam papildomai skiriant savivaldybės biudžeto lėšų*.
- ✓ Plėtoti socialinės *paramos (pašalpy)* sistemą, stengiantis ją padaryti kuo efektyvesnę; sutaupytos socialinės paramos lėšos bus skiriamos tik socialinei globai ir rūpybai;
- ✓ Plėtoti socialinę *rūpybą ir globą* – didinti socialinių darbuotojų skaičių ir *jų atlyginimus*, skiriant lėšas iš savivaldybės biudžeto;
- ✓ Užtikrinti, kad turintieji *judumo negalią* galėtų laisvai judėti – tam pasinaudosime **asmeninių asistentų** paslaugomis, išplėtodami jas taip, kad galėtų patenkinti neįgaliųjų poreikius;
- ✓ Išplėsti teikiamas paslaugas *negalią turinčius vaikus* auginantems tėvams: *plėtosime dienos centrus ir dienos socialinę globą* negalią turinčio asmens namuose; plėtosime „laikino atokvėpio“ paslaugas;
- ✓ Įgyvendinti siekį, kad Vilnius taptų pirmuoju miestu be vaikų globos namų; skatinsime šeimynų kūrimąsi, kuriose vaikai gautų didesnę dėmesį ir jaustųsi kaip savo šeimose;
- ✓ Plėtoti savivaldybės slaugos ir globos įstaigų tinklą;
- ✓ *Plėsti krizės centrus*. Smurtą artimoje aplinkoje patiriančios moterys, vaikai ar vyrai gaus skubią pagalbą, saugią atokvėpio vietą, reikalingą socialinę pagalbą;

- ✓ *Skatinti ir remti nevyriausybinės organizacijas, teikiančias pagalbą neįgaliesiems, senjorams, be artimųjų globos likusiems žmonėms. Sieksime ilgalaikio finansavimo toms nevyriausybinėms organizacijoms, kurios socialinę paramą, rūpybą ir globą mieste teikia jau ilgą laiką;*
- ✓ *Plėsti socialinį būstą, taip pat plėtoti municipalinio būsto fondą, pasitelkiant ir partnerystę su verslu; prioritetą teikti daugiavaikėms, jaunoms šeimoms. **Municipalinio būsto** plėtojimas mieste, panaudojant visas įmanomas formas ir finansavimo šaltinius, yra tiesiog neatidėliotina būtinybė; užtikrinti, kad jaunos šeimos būtų galėtų išsinuomoti už prieinamą kainą;*
- ✓ *Vykdyti neįgaliųjų integraciją per švietimo, darbo, bendruomenės ir sporto programas;*
- ✓ *Kartu su Užimtumo tarnyba sukurti konkrečias priemones, suteikiančias darbo netekusiems asmenims realias galimybes įsidarbinti ar persikvalifikuoti.*

Sportas ir **fizinė kultūra**, sveikatinimo veikla

Sportą, fizinę kultūrą ir sveikatinimo veiklą sieksime paversti natūralia visų vilniečių gyvenimo dalimi. Sporto renginiai turi tapti neatsiejama miesto gyvenimo dalimi. Neužmiršdami profesionaliojo sporto, **didžiausią dėmesį skirsime masiniam sportui, fizinei kultūrai ir sveikatinimo veikloms:**

- ✓ *Rūpinsimės Nacionalinio stadiono ant Šeškinės kalno projekto įgyvendinimu, skirsime jam reikalingą finansavimą;*
- ✓ *Užbaigsime plaukimo baseino Lazdynuose rekonstrukciją;*
- ✓ *Toliau atkursime ir plėtosime sporto infrastruktūrą mieste, ypatingą dėmesį skirdami mokyklų stadionų bei aikštynų atnaujinimui;*
- ✓ *Sporto mokyklos taps prieinamos visiems jas lankyti norintiems vaikams, nepriklausomai nuo jų tėvų pajamų;*
- ✓ *Tęsime moksleivių mokymo plaukti programą;*
- ✓ *Mokyklų sporto sales bei aikštynus atversime ir miesto bendruomenės poreikiams; sudarysime galimybes senjorams užsiimti fizine kultūra nemokamai bent 2 kartus per savaitę;*
- ✓ *Sudarysime sąlygas užsiimti fizine kultūra ir sveikatinimosi veikla **šalia namų** – bus tęsiamas treniruoklių įrengimas viešosiose erdvėse ir namų kiemuose.*

Komunalinės paslaugos (šiluma, vanduo ir nuotekų kanalizacija, atliekų tvarkymas, viešasis transportas)

Mūsų tikslas – pasiekti, kad savivaldybės komunalinės viešosios paslaugos būtų *kokybiškos ir prieinamos visiems*. Mes pirmenybę atiduodame **viešosioms paslaugoms, o ne pelno siekiantiems sprendimams, todėl pasisakome prieš miesto komunalinių paslaugų privatizavimą.**

Šilumos tiekimas ir energetika

Socialdemokratai rėmė išnuomoto (atiduoto koncesijai) miesto šilumos ūkio sugrąžinimą iš UAB „Vilniaus energija“ savivaldybės įmonei AB „Vilniaus šilumos tinklai“. Šitai padaryta nuo 2017 m. gegužės mėn., pasibaigus nuomos sutarčiai. Deja, kogeneracinė jėgainė VE-3, perimant turtą iš UAB „Vilniaus energija“, buvo parduota AB „Lietuvos energija“ akivaizdžiai už per mažą kainą.

Socialdemokratai pritaria UAB „Vilniaus kogeneracinė jėgainė“ (100 % akcijų priklauso AB „Lietuvos energija“) plėtojamam atliekomis ir biokuru kūrenamų kogeneracinių jėgainių projektui, kuris gerokai padidins šilumos ir elektros gamybą mieste *iš atsinaujinančių išteklių ir leis stabilizuoti šilumos kainą vartotojams*.

Socialdemokratai siekia, kad per ateinančią kadenciją:

- ✓ AB „Vilniaus šilumos tinklai“ *plėtotų ir savo nuosavus šilumos gamybos iš biokuro pajėgumus*, o ne pasikliautų vien privačių savininkų / investuotojų esamais ir planuojamais šilumos gamybos pajėgumais;
- ✓ Būtų sudarytos aiškios sąlygos privatiems šilumos gamintojams prisijungti prie miesto šilumos tinklų (nevilkinant atitinkamų sąlygų išdavimo potencialiems investuotojams);
- ✓ Toliau būtų plėtojami ir atnaujinami miesto šilumos tinklai;
- ✓ Būtų skatinama, remiama ir plėtojama *atsinaujinančių išteklių energetika* (saulės ir geoterminė bei šilumos siurbliai) visuomeniniuose pastatuose, daugiabučiuose namuose ir individualiose namų valdose;
- ✓ Būtų skatinamas ir remiamas *pasenusių malkinių krosnių individualiuose namuose pakeitimas* į modernius biokuro katilus, o dar geriau į saulės kolektorius ar fotovoltines šildymo sistemas bei geoterminius ar šilumos siurblius (taip mažinant ir oro taršą mieste);
- ✓ Būtų visiškai renovuoti *miesto gatvių apšvietimo tinklai*, tokiu būdu taupant elektros energiją.

Vandentiekis ir kanalizacija

Socialdemokratai remia vandentiekio ir kanalizacijos tinklų plėtoją ir esamų renovaciją mieste. *Pasisakome už autonominių kolektyvinio naudojimo (grupinių) vandentiekio ir nuotekų valymo sistemų įrengimą miesto pakraščiuose esančiuose naujai plėtojamuose individualių namų kvartaluose, nes tai paprasčiausiai būtų pigiau.*

Sieksime, kad kadencijos laikotarpiu būtų pradėtas įgyvendinti miesto nuotekų valyklos *renovacijos II etapo* projektas bei ši *nuotekų valykla būtų modernizuota ir išplėsta*, kad būtų pajėgi susidoroti su vis augančiu nuotekų kiekiu.

Renovuosime esamas *lietaus kanalizacijos sistemas* ir plėtosime naujas, skirdami tam pakankamai lėšų, nes akivaizdu, kad dabartinė sistema daugelyje gatvių jau nesusitvarko su esamu paviršinių nuotekų kiekiu (*todėl sieksime riboti naujų perteklinių kietųjų dangų įrengimą statant naujus pastatus*).

Atliekų tvarkymas

Iš esmės pritardami mieste įvykdytai komunalinių atliekų tvarkymo sistemos reformai – savivaldybei įvedant atitinkamą *vietinę rinkliavą* ir perimant (*susigražinant*) *šių viešųjų paslaugų valdymą bei administravimą iš privačių paslaugų teikėjų*, - kartu pažymime, kad ji buvo įvykdyta tinkamai nepasiruošus, dėl to kilo gyventojų ir juridinių asmenų nepasitenkinimas.

Socialdemokratai sieks, kad per ateinančią kadenciją atliekų tvarkymo sistema būtų plėtojama toliau:

- ✓ *Tobulinama apmokėjimo už komunalinių atliekų surinkimą ir jų sutvarkymą sistema* – pastoviąją vietinės rinkliavos dalį nustatant pagal nekilnojamojo turto plotą, o kintamąją – pagal gyventojų skaičių būste bei kitus su susidarančių buitinių ir panašių atliekų kiekiu susijusius kriterijus;
- ✓ Visame mieste būtų visiškai įdiegta *maisto / virtuvės atliekų atskiro (rūšiuojamojo) surinkimo sistema* ir šios atliekos būtų biologiškai apdorojamos (išgaunant biodujas ir kompostuojant gautą raugą arba tik jas kompostuojant), o ne sumaišomos kartu su mišriomis komunalinėmis atliekomis ir vežamos į mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius;
- ✓ Mieste būtų įdiegta efektyvi (realiai veikianti) *buities pavojingų atliekų ir stambiagabaričių atliekų* surinkimo sistema; manome, kad tikslinga bent vieną kartą per mėnesį apie šių atliekų surinkimą tinkamai informuoti atliekų turėtojus;
- ✓ Būtų iš esmės pagerinta ir toliau plėtojama antrinių žaliavų atskiro surinkimo sistema.

Miesto transporto sistema – viešasis transportas

Miesto transporto infrastruktūros plėtojimas yra svarbus savivaldybės uždavinys. Džiaugiamės, kad laiku pavyko užbaigti miesto vakarinio apvažiavimo projektą, o tai leidžia sumažinti tranzitinio transporto srautus per miestą (to išdava – mažesnės spūstys ir mažesnė tarša). Deja, Šiaurinės gatvės projektas, sujungiant Vakarinį aplinkkelį ir Kalvarijų gatvę, dėl įvairių priežasčių kol kas dar nepradėtas įgyvendinti.

Galime pasidžiaugti **viešojo transporto pirmumo juostų** plėtra mieste, kurią, manome, būtina tęsti toliau.

Per besibaigiančią kadenciją, būdami miesto tarybos valdančiojoje koalicijoje, siekėme:

- ✓ *Atnaujinti miesto autobusų ir troleibusų parką. Iš viso įsigyta 300 transporto priemonių. Autobusų parką pavyko visiškai atnaujinti – iš viso įsigyta 250 naujų autobusų; deja, visi jie yra dyzeliniai, o ne dujiniai ar hibridiniai (juo labiau, ne dujų / elektros hibridai) – tai mūsų tikrai netenkina.* Atnaujinti troleibusų parką mums pavyko tik iš dalies, nes iki kadencijos pabaigos bus įsigytas tik 41 naujas troleibusas (ir nė vieno su autonominė eiga net ir neilgu kelių kilometrų atstumu), *tai mūsų visiškai netenkina.*
- ✓ *Plėtoti dviračių ir pėsčiųjų takus, įrengti jų ne mažiau kaip 100 km.* Šis siekis yra sėkmingai įgyvendintas, bet dviračių ir pėsčiųjų takus būtina toliau plėtoti ir ateinančioje kadencijoje.
- ✓ *Parengti miesto darnaus judumo planą.* Plano projektas parengtas, bet jo sprendiniai socialdemokratų netenkina.

- ✓ Įrengti *naujų parkavimo vietų* miegamuosiuose rajonuose (siekis – 4 tūkst. parkavimo vietų). Tikslas iš dalies įgyvendintas, bet parkavimo vietų įrengimo programa turi būti tęsiama.
- ✓ Pradėti įgyvendinti „Parkuok ir važiuok“ (visuomeniniu transportu) programą. Šis darbas vykdomas, programa turi būti tęsiama.
- ✓ Sudaryti galimybę senjorams (virš 80 m. amžiaus) ir pradinių klasių mokiniams viešuoju transportu naudotis nemokamai arba už nedidelį simbolinį mokestį. Šitai pavyko įgyvendinti.

Deja, esama viešojo transporto būklė mieste socialdemokratų dar tikrai netenkina. Būtina toliau plėtoti ir miesto transporto sistemą. Todėl per ateinančią kadenciją socialdemokratai sieks šių tikslų įgyvendinimo:

- ✓ Įrengti Šiaurinę gatvę;
- ✓ Parengti ir pradėti vykdyti miesto šiaurinio apvažiavimo projektą, įrengiant plėtros planuose numatytą Mykolo Lietuvos gatvę;
- ✓ Parengti miesto rytinio apvažiavimo įrengimo projektą;
- ✓ Rekonstruoti autobusų stotį ir renovuoti geležinkelio mazgą, *išsilaisvinusias teritorijas panaudoti miesto plėtrai*;
- ✓ Miesto viešąjį transportą integruoti *i vieną sistemą* su priemiestiniu autobusų ir geležinkelio transportu;
- ✓ Toliau plėtoti dviračių ir pėsčiųjų takus mieste;
- ✓ **Užtikrinti būtiną realią viešojo transporto pirmenybę mieste**, įrengiant tam pakankamą reikalingų pirmumo juostų tinklą (jau artimiausiu metu įrengsime pirmumo juostą tarp Konstitucijos pr. ir Žaliojo tilto, taip likviduodami vieną iš pagrindinių visuomeninio transporto kamščių);
- ✓ **Išsaugoti ir plėtoti troleibusų transportą**, renovuojant / modernizuojant esamą kontaktinį tinklą bei **įsigyjant ne mažiau kaip 150 troleibusų su autonomine eiga** bent kelių kilometrų atstumu;
- ✓ Labiausiai apkrautais viešojo transporto maršrutais **paleisti BRT tipo** (didelės talpos) transporto priemones (autobusus ir troleibusus);
- ✓ **Didinti viešojo transporto patrauklumą**: atnaujinti transporto priemones, didinti greitį (įrengiant daugiau pirmumo juostų) ir dažnumą.
- ✓ Užtikrinti, kad naujai įsigijami miesto autobusai būtų tik hibridiniai (pirmenybė dujų / elektros hibridams), perspektyvoje numatant ir elektrinių autobusų įsigijimą;
- ✓ *Toliau plėtoti elektromobilių įkrovimo stotelių tinklą*;
- ✓ Senjorams (virš 70 m. amžiaus) ir mokiniams mokestį už naudojimąsi miesto viešuoju transportu padaryti simboliu (12 eurų per metus);
- ✓ Patobulinti parengtą **miesto darnaus judumo plano projektą**, kuris, deja, nenumato *konkrečių* (prioritetinių) miesto susisiekimo infrastruktūros bei viešojo transporto plėtojimo krypčių iki 2030 m.

Daugiabučių namų renovacija

Daugiabučių namų administravimo tobulinimas

Socialdemokratai remia daugiabučių namų renovaciją ir sieks, kad ji būtų dar spartesnė. Mes taip pat manome, kad esama daugiabučių namų administravimo sistema turi būti tobulinama, nes ji neužkerta galimybių piktnaudžiauti tiek namų administravimo įmonėms, tiek ir daugiabučių namų bendrijų pirmininkams.

Socialdemokratų siekiai ateinančią kadenciją:

- ✓ Sieksime, kad per kadenciją mieste būtų renovuoti ir modernizuoti visi šilumos mazgai (iš maždaug 6500 jų dar nerenovuota virš 1000);
- ✓ Inicijuosime *kvartalinę* daugiabučių namų renovaciją;
- ✓ Inicijuosime *etapinę* daugiabučių namų renovaciją, pirmame etape renovuojant ir subalansuojant *tik* šilumos sistemas;
- ✓ Skatinsime renovacijos metu įdiegti *atsinaujinančios energetikos sistemas* (saulės (fotovoltines) elektrines, saulės kolektorius, šilumos siurblius);
- ✓ Sieksime eliminuoti piktnaudžiavimus ir net savivalę administruojant daugiabučius namus, taip pat ir daugiabučių namų bendrijų pirmininkų piktnaudžiavimo (savivaliavimo) atvejus. Inicijuosime *ikiteisminės institucijos* daugiabučių namų administravimo ginčams spręsti sukūrimą. Siūlysimė įteisinti **daugiabučių namų tarybų rinkimus**, numatant, kad tarybos pirmininkas atstovauja namo savininkams santykiuose su namo administratoriais (daugiabučių namų savininkų bendrijų, sudarytų iš kelių namų, atveju, tarybos pirmininkas taptų namo įgaliotiniu bendrijos valdyboje);
- ✓ Skatinsime ir remsime **kaimynijų projektus**, kai kooperuojant namo savininkų ir savivaldybės lėšas yra tvarkoma namo ar kelių namų aplinka: įrengiamos automobilių parkavimo vietos, vaikų žaidimo aikštelės, treniruokliai, žaliosios zonos.

Miesto plėtojimo planavimas

Vilniečių gyvenamosios aplinkos gerinimas

Socialdemokratų netenkina esama *miesto plėtojimo* bei miesto *teritorijos planavimo būklė*.

Sakome atvirai, kad parengtas *miesto Bendrojo plano projektas* mums yra nepriimtinas, nes jis labiau *tarnauja ne visų vilniečių poreikiams*, o daugiau verslo interesų tenkinimui. Konstatuojame, kad siūlomas *funkcinių zonų* reglamentavimas bei jų detalizavimas yra nepakankamas ir turi būti pagerintas iš esmės.

Mūsų tikslas – ne esamų užstatytų mikrorajonų faktiškai nekontroliuojamas sutankinimas įvairiais verslo objektais ar gyvenamaisiais namais, kurie blogina gyvenamąją aplinką, o šios aplinkos gerinimas *pirmiausia plėtojant viešąsias ir žaliąsias erdves bei gyventojams reikalingą socialinę infrastruktūrą*.

Socialdemokratai siekiai per ateinančią kadenciją:

- ✓ Peržiūrėsime (keisime) miesto Bendrąjį planą, jeigu jis bus priimtas, o jei šioje kadencijoje tai nebus padaryta – tobulinsime iš esmės ir tik tada teiksime svarstyti, derinti ir priimti;

- ✓ Turi būti vykdomas miesto Bendrojo plano *funkcinių zonų* detalizavimas ir konkretesnis reglamentavimas **per kvartalų ir mikrorajonų detaliuosius planus**, kurių rengimą įsipareigojame inicijuoti;
- ✓ Miesto plėtra gali vykti tik *užtikinant visą būtiną kvartalų ir mikrorajonų viešąją infrastruktūrą*: susisiekimo, parkavimo, lopšelių-darželių, mokyklų, sveikatos priežiūros įstaigų, kultūros įstaigų bei plėtojant viešąsias ir žaliąsias erdves;
- ✓ Pritardami buvusių *gamyklų kvartalų pertvarkymui* bei **naujų periferinių centrų** kūrimui šiaurinėje miesto dalyje (Vakarinio-Šiaurinio aplinkkelio zonoje) ir Naujojoje Vilnioje bei Paneriuose, tuo pačiu metu atsargiai ir rezervuotai vertiname miesto centrinės dalies ir susiformavusių miegamųjų mikrorajonų *sutankinimo planus*;
- ✓ **Inicijuosime CO₂ (šiltnamio efektą sukeliančių dujų) emisijų mažinimo plano parengimą, numatydami konkrečias priemones nustatytiems tikslams pasiekti**;
- ✓ *Plėtosisime miesto viešąsias erdves* – įrengsime fontanus, tvenkinius, pasivaikščiojimo takus, vaikų žaidimų bei sporto atvirame ore aikšteles, suoliukus;
- ✓ Tvarkydami viešąsias erdves, nepaversime jų trinkelį ir asfalto aikštėmis, išsaugosime sveikus medžius. Skatinsime naujų vietinių augalų sodinimą, neleisime plisti invaziniams augalams (skatinsime tai daryti ir privačių žemės sklypų savininkus);
- ✓ Puoselėsime ir tvarkysime *Pavilnio ir Verkių* regioninius parkus bei kitas miesto *žaliąsias erdves*, įrengsime *Jomanto* parką tarp Baltupių ir Jeruzalės;
- ✓ Tęsime *Neries bei Vilnelės pakrančių atgaivinimą*: įrengsime takus, žaidimų ir treniruoklių aikšteles, bet nepaversime upių kanalais su betoninėmis krantinėmis; skatinsime smulkųjį verslą steigti nedideles kavines;
- ✓ Saugosime miesto gyvūniją (gyvūnus ir paukščius), ieškosime sprendimų, kaip žmogui darniai sugyventi su gamta (gyvūnų reguliavimo priemonės bus humaniškos);
- ✓ Įgyvendinsime priemones, mažinančias *oro taršą* mieste.

Vilnius – inovatyvus miestas lyderis

Vilniaus miestas diktuoja mokslo ir verslo madas ne tik Lietuvoje. Lazerių, biotechnologijų, informacinių technologijų ir finansinių technologijų klasteriai – su šiais *inovatyviais* produktais Vilnius susijęs tiesiogiai.

Sieksime, kad inovacijos, taikomieji moksliniai tyrimai ir naujos technologijos toliau plėtotųsi ir *taptų miesto ekonomikos varikliu*. Socialdemokratų iniciatyva 2018 m. pradžioje buvo įsteigta *Vilniaus miesto konkurencingumo ir inovacijų skatinimo komisija*, subūrusi draugėn įvairių už inovacijas atsakingų institucijų ir verslo atstovus bei savivaldybės tarybos narius. **Miestas turi imtis lyderystės kviesdamas verslą, mokslą ir visuomenę diskusijai bei darbams dėl Vilniaus inovatyvumo skatinimo ir stiprinimo.**

Ateinančios kadencijos metu socialdemokratai šioje srityje numato tokius tikslus:

- ✓ Inicijuosime **Inovacijų skatinimo fondo** sukūrimą kooperuodami savivaldybės, valstybės, ES paramos ir verslo lėšas;
- ✓ Pasirašysime *strateginio bendradarbiavimo susitarimus* su Vilniuje įsikūrusiomis aukštojo mokslo įstaigomis. Miesto strateginių sprendimų klausimais remsimės universitetų akademinio potencialu;
- ✓ Įgyvendinsime programą „Vilnius – studentams palankus miestas“, sukurdami erdves jų kūrybai ir saviraiškai;
- ✓ Suteiksime visas galimybes bendradarbiauti verslui ir mokslui, *įveikdami* dabar veikiančius technologinius parkus ir slėnius;
- ✓ Savivaldybės įmonės ir įstaigos prekes ir paslaugas pirks vadovaudamosi ne vien tik ekonominio naudingumo principu, bet naudodamosi ir inovatyvių viešųjų pirkimų metodu;
- ✓ Užtikrinsime, kad Vilnius taptų *startuolių kūrimosi miestu*, kur savo svajones gali įgyvendinti kiekvienas norintis pradėti verslą, besiremiantį moderniomis technologijomis; geriausius startuolius siūšime dalyvauti *akceleravimo* programose;
- ✓ Sieksime, kad mieste vystytųsi gamyba, kuri sukuria aukštą pridėtinę vertę turinčius produktus;
- ✓ Sieksime, kad mieste plėtotųsi *beatliekė ir mažaatliekė* pramonė, tausojanti gamtą ir aplinką;
- ✓ Plėtosime *Vismaliukų inovacinę zoną*, pritraukdami pasaulinio lygio inovatyvias įmones;
- ✓ Skatinsime *verslo klasterizaciją* ir bendrų iniciatyvų įgyvendinimą;
- ✓ Įgyvendinsime sumanaus miesto (*smart city*) iniciatyvas.

Vilnius – klestinčio verslo miestas

Mes įsitikinę, kad verslininkai, o ypač smulkieji prekybininkai ir paslaugų teikėjai, yra neatsiejama miesto dalis. Todėl:

- ✓ *Atnaujinsime paramos programas* smulkaus ir vidutinio verslo kūrimui ir jau įkurto (veikiančio) verslo plėtrai;
- ✓ Steigsime *daugiau verslo inkubatorių*, kuriuose pradedantys verslininkai gautų reikalingą techninę, materialinę ir metodologinę pagalbą verslo pradžiai;
- ✓ Supaprastinsime ir gerokai pagreitinsime leidimų, reikalingų verslo steigimuisi, gavimą;
- ✓ Naujai besisteigiančioms įmonėms apibrėžtam laikotarpiui *sumažinsime* žemės ir nekilnojamojo turto *mokesčius*;
- ✓ *Skatinsime paslaugų sektoriaus plėtrą* ir didinsime miesto pajamas pritraukdami didesnę skaičių turistų ir svečių į Vilniaus miestą;
- ✓ **Į miestą sieksime pritraukti kuo daugiau investicijų**, kad būtų kuriamos naujos darbo vietos visuose ūkio sektoriuose; per kadenciją į Vilnių bus pritrauktos ne mažiau kaip 10 didelių tarptautinių kompanijų investicijos;

- ✓ *Parengsime* perspektyvių verslo plėtrai teritorijų *detalesnius planus*; įkursime ne mažiau kaip 100 ha zoną gamybiniam verslui steigti ir plėtoti;
- ✓ Efektyviau išnaudosime VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ ir VŠĮ „Go Vilnius“ galimybes, skatindami jų glaudesnę bendradarbiavimą su verslo asociacijomis;
- ✓ Inicijuosime kasketvirtinius susitikimus su verslo bendruomene, kad iš pirmų lūpų išgirstume apie kylančias problemas ir pasiūlymus, taip užtikrindami geresnę bendradarbiavimą tarp savivaldybės ir verslo bei tarp verslų.

Vilnius – jaunimo iniciatyvas įgyvendinantis miestas

Skatinsime jaunimo iniciatyvumą ir socializaciją:

- ✓ Įkursime mažiausiai 10 atvirų jaunimo centrų - drauge su jaunimo atstovais parinksime ir įsteigsime mažiausiai 10 atvirų jaunimo erdvių, veikiančių tiek vidaus patalpose, tiek lauke - kuriuose sau palankią erdvę rastų kuo platesnis jaunų žmonių ratas;
- ✓ Steigsime „gatvės jaunimo“ darbuotojų etatus, kurie dirbtų su niekur nesimokančiais jaunuoliais;
- ✓ Skatinsime ir padėsime įgyvendinti jaunimo iškeltas iniciatyvas užimtumo, švietimo ir socialinės integracijos srityse;
- ✓ Remsime savanorystės programas.

Vilnius – saugus miestas

Saugumo jausmas kiekvienam – ypač svarbus. **Mieste negali būti toleruojami jokie nusikaltimai ir smurtas.** Todėl mes:

- ✓ Gerokai sumažinsime nusikalstamumą mieste, pirmiausia įgyvendindami nuostatą „jokios tolerancijos net smulkiausiems nusikaltimams“ ir didesnę dėmesį skirdami nusikaltimų užkardymui;
- ✓ Padidinsime savivaldybės Viešosios tvarkos skyriaus pareigūnų skaičių, suteiksime jiems daugiau galių užtikrinant viešąją tvarką;
- ✓ Toliau plėtosime miesto gatvių apšvietimą;
- ✓ Nusikaltimų prevencijai problemiškesiose vietose įdiegsime stebėjimo kameras;
- ✓ Viešojo saugumo srityje skatinsime savanorystę; gerokai padidinsime saugios kaimynystės grupių skaičių;
- ✓ Skatinsime bendruomenių, savivaldybės Viešosios tvarkos skyriaus pareigūnų ir policijos glaudų bendradarbiavimą;
- ✓ Sieksime greito ir dalykiško savivaldybės Viešosios tvarkos skyriaus ir policijos pareigūnų reagavimo į gyventojų pranešimus ir skundus;
- ✓ Bendradarbiaudami su viešbučių ir restoranų asociacija inicijuosime oficialią „naktinio mero“ pareigybę;
- ✓ Inicijuosime *naujų gaisrinių* statybą naujuose miesto mikrorajonuose, kad pagalba nelaimės atveju kiekvienam vilniečiui būtų suteikta vienodai greitai ir kokybiškai;

- ✓ Apie galimus pavojus bus informuojami visi – tinkamai pradės veikti gyventojų informavimo ir perspėjimo sistema.

Vilnius – daugiatautis ir daugiakultūris miestas

Vilnius – istoriškai daugiatautis ir daugiakultūris miestas, kuriame nuolat gyveno ir kūrė lietuviai, lenkai, rusai, žydai, ukrainiečiai, baltarusiai ir kitų tautų atstovai.

Įvairių tautybių žmonės kasdien kuria *ateities Vilnių* – savitą, margaspalvį ir tolerantišką.

Miestas suinteresuotas išlaikyti savo daugiatautį ir daugiakultūrį charakterį, kad augtų daugiakalbė, patriotiška ir pasitikinti savimi nauja vilniečių karta.

Pagarba visoms tautinėms ir kultūrinėms grupėms – tokia esminė socialdemokratų nuostata. Todėl:

- ✓ Tautinių mažumų vaikams užtikrinsime galimybę lankyti lopšelius-darželius ir mokytis mokyklose, kuriose bendraujama ir mokoma pagrindinių (*rusų, lenkų, baltarusių, žydų*) tautinių mažumų kalbomis, užtikrinant tinkamą lietuvių bei gimtosios kalbos mokymą;
- ✓ Sieksime, kad Vilniuje nebūtų uždaryta nė viena tautinių mažumų ugdymo įstaiga, kol jose vaikų skaičius tenkina minimalius reikalavimus;
- ✓ *Skatinsime tautų dialogą, tautinių mažumų integraciją bei jų kultūros puoselėjimą.* Tautinių mažumų arba bendriems lietuvių ir tautinių mažumų kultūros projektams finansuoti bus skiriama pakankamai lėšų;
- ✓ Skatinsime tautinių mažumų kalbų vartojimą savivaldybės viešajame gyvenime – svarbiausia miesto informacija bus skelbiama, miesto gyventojai galės žodžiu ir/ar raštu kreiptis į aptarnaujančias savivaldybės institucijas ir įstaigas ne tik lietuvių, bet ir pagrindinių tautinių mažumų kalba;
- ✓ Miesto bibliotekose atsiras naujų knygų tautinių mažumų kalbomis. Skaityti – kiekvieno teisė!
- ✓ Mažinsime socialinę atskirtį – tautybė, tikėjimas ar pažiūros neturi būti priežastis, lemianti prastesnį žmogaus statusą;
- ✓ Kreipsime investicijas į labiausiai apleistų tautinių mažumų tankiai gyvenamų miesto rajonų infrastruktūrą, sudarysime galimybę steigti bendruomenių kultūros centrams.

Vilnius – efektyviai valdomas miestas

Tobulinsime savivaldybės tarybos ir administracijos darbą, padarysime jį veiksmingesnį. *Siekdami, kad savivaldybės įmonės ir įstaigos gerintų paslaugų kokybę ir darbo efektyvumą:*

- ✓ Pagerinsime savivaldybės biudžeto planavimą. Savivaldybės biudžeto lėšas naudosime ypač taupiai ir veiksmingai. Toliau palaipsniui mažinsime miesto skolą. Atsisakysime visų naujų nebūtinų išlaidų, užbaigsime tik miestui tikrai reikalingus projektus;
- ✓ *Efektyviai naudosime savivaldybės nuosavybėje esančią žemę ir nekilnojamąjį turtą.* Miestui ir jo plėtrai nereikalingą turtą parduosime už kuo didesnę kainą;

- ✓ Aktyviau naudosime Europos Sąjungos fondų paramą, kuri bus skiriama tik miestui reikalingiems projektams įgyvendinti; ją naudosime efektyviai, gerindami viešųjų pirkimų ir/ar koncesijų konkursų įgyvendinimą;
- ✓ *Užtikrinsime, kad viešąsias paslaugas teikiančios įmonės ir įstaigos dirbtų efektyviai ir didintų savo darbo našumą* – reikalausime asmeninės vadovų atsakomybės ir atskaitomybės;
- ✓ Savivaldybės kontroliuojamų įmonių ir įstaigų vadovų darbo užmokesčio dydį susiesime su vidutiniu įmonių darbuotojų atlyginimu; įmonių vadovų ir darbuotojų premijų dydį susiesime su įmonių veiklos rezultatais;
- ✓ Griežtinsime Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų laikymosi kontrolę, kad mažėtų savivaldybės tarnautojų padaromų tarnybinių nusižengimų skaičius; griežtinsime savivaldybės politikų ir savivaldybės tarnautojų atsakomybę už padarytus tarnybinius nusižengimus ir nusikaltimus;
- ✓ Toliau plėtosime „vieno langelio“ sistemą, kuri leistų ženkliai pagerinti prašymų nagrinėjimą bei žmonių aptarnavimą, apimdama vis naujas viešųjų paslaugų sritis;
- ✓ Supaprastinsime administracines taisykles ir procedūras, ypač aktyviai naudosime elektronines priemones, gerokai padidinsime elektroninių paslaugų skaičių, išsaugodami galimybę gauti paslaugas ir tradiciniu būdu;
- ✓ Organizuosime sistemingą savivaldybės tarnautojų mokymą, didinsime mokymams skirtų lėšų panaudojimo efektyvumą, skatinsime per mokymus įgytas žinias pritaikyti praktikoje.

Vilniečiai – tikrieji miesto šeimininkai

- ✓ *Pakviesime vilniečius dalyvauti sudarant miesto biudžetą – dalį lėšų (iki 1 %) paskirstant per **piliečių dalyvaujamą biudžetą**, kai piliečiai per apklausas ir/ar bendruomenes (bendruomenių asociacijas) patys nuspręs, kur šias lėšas išleisti konkrečioje seniūnijoje (ką pirmiausia reikėtų įgyvendinti / atlikti konkrečioje seniūnijoje prioritetine tvarka) ar visame mieste;*
- ✓ Užtikrinsime, kad savivaldybėje sprendimai būtų rengiami ir svarstomi atvirai, viešai, išsamiai informuojant suinteresuotus asmenis, rengsime tiesiogines ne tik tarybos, bet ir komitetų posėdžių transliacijas;
- ✓ Palaikysime tinkamą savivaldybės interneto svetainės kokybės lygį. Didelį dėmesį kreipsime į suprantamai pateiktą informaciją, kuri bus lengvai randama internetiniame tinklalapyje;
- ✓ Sieksime, kad, taikant įvairias tiesioginio dalyvavimo formas, į vietos reikalų tvarkymą būtų kuo daugiau įtraukti aktyvūs, pilietiškai vietos gyventojai ir vietos visuomeninės, bendruomeninės organizacijos: organizuosime apklausas, konsultacijas, viešuosius svarstymus, sueigas, svarstymus ir pan.;
- ✓ Bendradarbiausime su įvairių sričių nevyriausybinėmis organizacijomis, periodiškai išklausysime jų nuomonę įvairiais klausimais, aptarsime problemas;
- ✓ Atsižvelgsime į tarybos visuomeninių komisijų nuomonę;

- ✓ Nustačius **gatvių, kvartalų ir mikrorajonų komitetų** sudarymo tvarką ir funkcijas, siūlysiame savivaldybės tarybai juos įteisinti, kad gyventojai patys galėtų priimti sprendimus dėl bendrų viešųjų reikalų (reikalui esant, siūlysiame būtinus įstatymų pakeitimus);
 - ✓ Tobulinsiame savivaldybės tarybos narių atsiskaitymo savo rinkėjams ir bendravimo su jais tvarką, kad būtų atkurtas pasitikėjimas vietos valdžia ir jos autoritetas;
 - ✓ Įpareigosime socialdemokratus miesto tarybos narius rengti nuolatinius susitikimus su gyventojais, spręsti jų konkrečias problemas.
-